

Csodálatos kenyérszaporítás

Ötezer embert megmozgatni, és ötezer embernek enni adni, nem kis feladat. Főleg az ókorban. Jézus életében ez olyan fontos esemény volt, hogy az evangélisták különböző variációkban legalább hatszor mondják el ezt a történetet.

Krisztus tanítani kezd, elmegy az idő, hosszan beszél. A tömeg el is feledkezik mindenmásról.

Elsősorban arra tanít, hogy ne sajnáljuk odaadni Jézusnak azt, ami a miénk.

A második tanulság pedig az, hogy a történet rámutat az Egyház feladatára: szétosztani mindazt, amit az Úrtól kapunk. Ez vonatkozik az ő tanítására, örömhírére és vonatkozik az Oltáriszentségre is.

Ez a tömeg, amely Jézus követte, a csodák hírére verődik egybe. Nem kér tőle semmit, csak figyeli. Jézustól ezt a kenyérszaporítási csodát sem kéri, hanem Jézus kezdeményezésére történik meg mindez.

Sőt a **tanítványok félelme ellenére**, történik, akik mint mindig nagyon reálisak és földhöz ragadottak és pontosan kiszámolják „kétszáz dénár árú kenyér” sem lenne elegendő ennyi embernek.

Azt az idegességet képzeljük el: most mi lesz? Kénytelenek Krisztusra hagyatkozni. Az apostoloknak ezt az idegességét, bizonytalanságát, ráhagyatkozását minden családfenntartó, igazgató, vezető megérzi.

1/A létbizonytalanság az ember legsúlyosabb idegjátszmája. Nincs ugyanis bebiztosítva a küzdelem vége: házasságot kötök, de nem tudom a végét; családot alapítok, de hogy fogom eltartani; munkát kezdek, de nem tudom, hogy mindig lesz-e munkám; most kölcsönt veszek fel, de nem tudom, hogy lesz-e egészszégem 20 év múlva a visszafizetéshez.

A létfenntartási küzdelem a legélesebb, hiszen az ember lába alatti talajról van szó, nem csip-csup dolgokról.

Mindez alázatossá tesz a jövő, azaz az ég felé, végső soron megnyit Isten felé, megtanítja imára kulcsolni a kezem.

A megélhetés az ember számára mindig nehéz volt és nehéz is lesz. Nem szabad ezért messiási elvárásokkal közeledni a politikai pártokhoz, az ismerősi kör befolyásos tagjaihoz, egy zsíros álláshoz.

Krisztus nem veszi el a létküzdelmet, egész életünkben megmarad, ha nem anyagi, akkor erkölcsi, szellemi szinten. Fáj ez, de még mindig jobb, mint a küzdelem nélküli élet. Isten őrizz egy ötös lottótól, ami kiszakítana a természetes életből, a létküzdelemből, a szolidaritásból!

Azok az emberek, akik már nem küzdenek, anyagilag- erkölcsileg-szellemileg bebiztosítottak hiszik magukat, elvesztenek valamit, emberségükben sérülnek.

A jólét és a magabiztosság szinte kifordítja az embert emberi mivoltából, a küzdelem, a szegénység mindig Krisztushoz igazít.

Fel kell ismerni: mindenki minden területen *koldus*. Kolduljuk a meg nem érdemelt ételt, egészséget, erkölcsöt, szeretetet.

Látva a templom végében ácsorgó, bűzölgő koldusokat, tudnom kell: nem vagyok külön.

2/Krisztus felszólítja az apostolokat: adjatok nekik ti enni! Szavai mintha túlzott igényt tartalmaznának. Krisztus **túl nehezett kér**. Megteszi ezt máskor: „legyetek jók üldözőitekkel”, „szeressétek ellenségeiteket”, „szüntelenül imádkozzatok” – és még sorolhatnánk

Krisztus olykor nem is vár el mást, minthogy az első lépést a lehetetlen felé megtegyük, a többi az ő dolga. Csak vigyük oda az öt kenyeret, majd ő megáldja, és elég lesz. Csak merjük vállalni az élethosszig tartó házasságot, a hivatást, a kereszténységet.

Csak kérjünk bocsánatot, tegyük le az alkoholt, kezdjünk jól dolgozni, édesgessük magunkhoz családunkat, gyónjuk meg bűneinket.

Az első lépést megáldja az Úr, és elég lesz. Súlyos akadály itt a kishitűség.

„Adjatok nekik ti enni” – azaz vegyétek észre a testi szükségleteiket és oldjátok meg. Meg kell tudni látni az emberek bajait, kell a *gyakorlati szeretet* is. Nem csak elvekre, hanem konkrét segítségre is késznek kell lenni.

Az egyházban régi küzdelem ez, hogy meddig dolga az egyháznak a lélek táplálásán túl a testi táplálás.

Amit Krisztus komolyan vett, azt nekünk is komolyan kell venni.

De a testi alultápláltságnak megfelelően létezik *lelki alultápláltság*. Ez ugyanúgy lassan lép fel, és csak lassan lehet belőle feltámadni.

A lelket is táplálni kell, nem csak testi kenyérrel az él az ember, hanem Isten Igéjével is.

Hiába a nagy testi egészség, ha közben nincs az embernek életkedve, nincs a családjában szeretet, műveletlen barbár marad, depressziós és hitetlen.

A lelki alultápláltság nem látszik úgy, mint a testi, azért veszélyesebb. Amit látunk, az ellen könnyebb védekezni, könnyebb gyógyítani. Ami nem látszik, nehezebben vehető észre, és nehezebben is gyógyítható.

Ahogy a testi, úgy a lelki alultápláltságot sem lehet hipp-hopp pótolni, hogy gyónok egy jót, elolvasok valamit, kisírom magam. Ami nem egy pillanat alatt állt be, azt nem is lehet egy pillanat alatt helyrehozni. **Ld. Tékozló fiú.**

3/Ezt a csodát egy nyíltszívű fiú indította el.

A haladáshoz nem azt kell várni, hogy majd más elkezd, „kezdjék a gazdagok, akiknek pozíciójuk van, az illetékesek”.

A fiú mentalitása a vonzó: itt és most, ennyivel, nekem el kell kezdeni. A fiú jelenti a fiatal generációt is: a maga idealizmusa provokálja a csodát.

Az idősebb nemzedék intézményesedik, megcsontosodik, lassabb. Minden fiatal generáció hivatása, hogy merjen többet akarni, szeretettel kritizálni, álmodni, lelkesnek lenni.

Az idősebb generációnak tudni kell befogadni, beavatni a fiatalokat. Az élet úgy megy igazán előbbre, ha a két generáció össze tud fogni. Talán a saját ételét felajánló fiú hite, bizalma, önzetlensége másokat is arra indított, hogy elővegyék a szemérmesen (vagy önzően) rejtegetett elemőzsiájukat, és beadják a közösbe.

A fiú ajánlja fel először a maga árpakenyerét: nem szégyelli ezt a legszegényebb kenyérfajtát, leveti szégyellőségét és önzését.

Nem kisebb csoda ez, ha így történt: talán nem a kenyeret szaporította meg Krisztus, hanem 5000 önző, szégyellős embert változtatott át testvéries, bátor, nyílt közösséggé.

Gyökössy Endre szerint „itt egy kisfiú és András megható jó példával jártak elő. Odaadták azt, amijük volt. Erre a tanítványok is elővették a magukét, és erre a tanítványi jó példára mindenki kinyitotta kosara fedelét, odahordták Jézusnak, amijük csak volt, és Jézus a tanítványok segítségével úgy osztotta el a tömeg rendelkezésére álló élelmet, hogy abból mindenkinek egyenlőképpen jutott, sőt még maradt is.

Ezt a verziót az teszi valószínűvé, hogy kéznél voltak az élelmiszer kosarak, hogy ebben az időben különösképpen a zarándokok, akik Jeruzsálemben tartottak, de még azok is, akik rövidebb útra indultak, nem indultak el élelmiszer nélkül.

Itt nagyobb csoda történt, mint az, hogy Jézus a kenyérméreg és halacszkákat szaporította volna meg, mert emberszíveket, önző és mindent magunknak tartó emberszíveket változtatott át olyan módon, hogy azok megnyitották kosaruk fedelét, és minden elemőzsiájukat Jézus rendelkezésére bocsátották, hogy Ő ossza szét, hogy egyaránt jusson mindenkinek.

Jézus legnagyobb csodája Ő maga. S talán nem is az az érdekes, hogy hogyan történt, hanem az, hogy olyasmi történt általa, ami addig nem történt, csodás tett volt, és ehhez Jézus Krisztus kellett.

De nem felejtethetjük el azt sem, hogy ehhez a csodás tethez két ember is hozzásegített. Az egyik András, aki nem látta olyan egészen reménytelennek a helyzetet, mint Fülöp, és Jézushoz vezette azt a kisfiút, akinél némi élelmet látott; a másik pedig az a kisfiú, aki odaadta, amije volt.

Így épülhetünk mi is bele eszközként Jézus Krisztus végbement csodáiba. Magát a megosztás kötelezettségét: pénzünk, időnk, képességünk, energiánk megosztását.

A "ti adjatok nekik enni!" Pedig milyen kényelmes lenne, ha Jézus gyorsan elmondaná, mit is kell tenni!

Amikor Jézus megkéri őket, mérjék fel, mi van náluk, vajon mit gondolhattak az apostolok? Érezték, hogy Jézus meg fogja oldani a feladatot? Sejtették itt csoda lesz?" Márpedig: a csodához mi is kellünk, még hozzá tevékenyen!"

A tarisznyák a közösségteremtés után nyíltak meg, és ebben az öt hal és kenyér csak mintegy katalizátor szerepet játszott.

„Gyerekkorunkban sose volt elég ennivaló, és sose volt senki éhes, beleértve a véletlenül betérőket. És ha már a negyedik váratlan vendég is jól lakott, a Nagymama mindig mondta, hogy ez volt a csodálatos kenyérszaporítás.”

Az embernek ki kell lépnie elszigeteltségéből, és közösségben, mások társaságában kell élnie. A kenyérszaporítás elsősorban testvéri szeretetlakoma.

Az is kiderül erről a sokaságról, hogy ők csak kapni akarnak. Élvezni akarnak. És még meg sem köszönik. Nem hangzik el a végén senkinek az ajkáról, hogy köszönjük szépen, de jól laktunk. Némely gyógyítási történet végén olvassuk, hogy legalább elcsodálkoznak az emberek, mit is csinált itt Jézus. Kérdezzük egymástól: kicsoda ez? És dicsőíteni kezdik az Istent. Itt még ez sincs. Jóllaktunk, ennyi.

Rászorul erre minden család: ne mindenki a maga útját, érdekeit, örömét, munkáját lesse, hanem legyenek egy család. Rászorul erre a magyar nemzet: Mohács óta széthúzunk, mindenki túlélni akar, a saját kerítéséig gondolkodik. Ideje lenne összefogni, közösséggé válni.

Rászorul erre a világ: a jóléti államoknak fel kellene karolni a szegényeket. Még ha teljesen eltartani nem is tudja, az a kevés is segítség, sok kevés sok lehet.

Mit tehetünk mi keresztyének, hogy mindenkinek jusson hely a természet asztalánál, és ízlelhesse a lélek ajándékát is? Látjuk, Jézus nélkül nincs megoldás.

Szeretet, irgalom kell ahhoz, hogy a tálból, mindenkinek jusson, és ne az legyen, hogy egyesek, mindent maguknak mernek a képzeletbeli kanállal. Aki pedig távolabb került a nagy táltól, annak semmi sem jut.

Ha Jézus oszt, akkor nem marad senki éhen. Az ember a racionalista megoldásokat keresi. Az anyagiakat mérlegeli és a kézzelfogható raktárkészletét realizálja.

Számolunk és számolunk, aztán nem teszünk semmit, mert a számok általában elkészerítenek. Mindenkori próbatételünk ez a mentalitás.

Hit és imádság többet lát, mint a tényeket. Minden lehetséges annak aki hisz.

4/ Jézus az Atyára szegezteti először tekintetünket, amikor hálát ad (eucharist") a meglévő ajándékért.

Vajon felemeljük-e tekintetünket mi is? Vagy rezignáltnan éljük keresztyén életünket, s nem vesszük észre sem a mindennapi csodákat, sem Isten világteremtő művének rendkívüliségét. Azt, ha a szív megváltozik, akkor a többi ráadásul megadatik

A tömeg nem is veszi észre azonnal a csodát. Letelepszik, eszik, és jól érzi magát. Elképzeltető, bár a történet nem említi, hogy Jézus beszédet is intézett hozzájuk. De amikor a csoda híre elterjed a tömegben, akkor megváltoznak az emberek.

Jézus olyan prófétai jelet, gesztust végez, mely az Istenre mutat és az Istenhez akar vezetni. Jánosnál minden csoda jel. Ennek oka, hogy a lejátszódó

esemény és a leírt elbeszélés között évtizedek telnek el, ezért a történetet János megnyitja az egyházzá szerveződött közösség számára is.

Megválogatja, hogy kivel ülünk le egy asztalhoz.

Nagy kérdés, aki leül az asztalomhoz az ugyanolyan lélekkel kel fel, mint ahogyan leült, csak kilókban, vagy szellemiekben is gazdagodik?

Az antik világban az étkezés és a rítus, estenként az imádság vegyült egymással. Azért ültek le, hogy a lelkük is találkozzon és gazdagodjék.

Vajon a mi party-jaink, a mi fogadásaink, a mi közös étkezéseink mit szolgálnak? A megittasult emberek tudnak-e még az Istennel közös étkezésre gyűlni.

5/ 12 kosár maradékot szedtek össze. Fontos, hogy volt maradék. A maradék jele Krisztus túlcserélődött tettének, túlcserélődött ajándékozásának, ami mindig megszegyeníti kishitűségünket és egyben megerősíti az igaz hitet.

Nyugalom árad a maradék kosarokból: ne aggódjunk, Isten tenyerében vagyunk! **Ld. Kánai menyegző 400 liter bora.**

Isten nagyvonalúsága mindig felülmúlhatatlan. Ez a nagyvonalúság az ember kiszámíthatatlansága miatt ma is kell a világban, és ugyan ki tudná adni, ha nem az, aki maga is megtapasztalta: a hívő?

Nekünk Istenünk miatt kell nagyvonalúnak, nagyszívűnek lenni, nem az emberek érdemei miatt.

A maradék jele az étkezők mentalitásának is: talán óvatosan ettek, hogy jusson mindenkinek, sokan vannak, sokaknak kell elégnek lenni. Ez a mentalitás rendkívül szükséges lenne a környezetvédelemhez: sokan vagyunk, sokaknak kellene elégnek lenni a víznek, a levegőnek, a földnek, a tápláléknak.

Óvni kell a földet a jövő, az utódok miatt is. Nem emberhez, hanem mindent itt és most felfaló sáskához illő magtartás, ahogy korlátlanul feléljük a földet.

A túlzott fogyasztás, a túlzott személtelés, a túlzott irtás káros hatása már jelentkezik a klímaváltozásban, de súlyos hullámát majd az utókor fogja megérezni.

Aki ajándéknak, kapott csodának tartja az életet, az egészséget, a Földet, az óvatosabban eszi, mint a tanítványok a megszáporított kenyeret.

6/ „Megegett a szíve”, s ezért ad kenyeret. Ugyanezeket a szavakat használja Jézus a tékozló fiút visszafogadó atyára, az irgalmas samaritánusra. És most a kenyéradás indítékára.

Tudjuk, hogy tulajdonképpen az Atyának esett meg a szíve rajtunk. Az egész Jézus nem más, mint az Atya megegett szíve, az egész Jézus-esemény az Atya szíve.

Ezért merjük mondani, hogy az Atyát Jézus által lehet megismerni a legtökéletesebben.

Jézus által van utunk az Atyához.

Jézus ma is kenyeret ad, mert megegett a szíve, örök kenyeret ad a Liturgián, mert a szíve örökké megegett rajtunk.

Erőszakkal akarnak királyt csinálni Jézusból. Ekkor Jézus megtöri a közösséget, visszavonul a tömeg elől. Jézus kenyér szaporítása, nem politikai kortes vacsora, nem olcsón vásárolt népszerűség, hanem mint azt a későbbi kenyér beszédből meg tudjuk, Jézus célja Istennel egyetlen asztalhoz ültetni az embereket.

Vagyis helyre állítani Isten és ember között megszakadt kapcsolatot.

Krisztus elmegy, nem akar megfelelni a földi messiási elvárásoknak.

Nem kicsiben akar király lenni, hanem nagyban. Oly gyakran megtörténik, hogy *mi akarjuk Istent befogni* a magunk érdekeibe, mi akarjuk életünkben dzsinné tenni, ahol a végső király mégis csak én vagyok, és Isten teljesítse óhajaimat.

Amióta ember az ember, azóta akarja az Istent a maga kiszolgálójává tenni. Jézust azért ölték meg, mert nem úgy táncolt, ahogy a zsidó nép fütyült, nem úgy volt Messiás, ahogy ők diktálni szerették volna.

A modern ember is szeretne diktálni, elvárásokat támasztani, kéréseket előírni Istennek, s ha Ő nem teljesíti, akkor nincs is, akkor csalódtam benne, akkor nem is kell.

A valóságban fordítva van: mi vagyunk az Ő királyságában! A templomban ezért van az oltár fölött 4 oszlop és baldachin: régen a császár trónja fölött volt mindez, s most ezek alatt nem egy földi király, hanem Krisztus trónja, azaz az oltár van.

A templom Isten királyi trónterme, mi megyünk be, alkalmazkodunk az Ő királyságához.